

Prepoznavanje zgodnjih znakov težav v duševnem zdravju pri zaposlenih

Kontrolni seznam za vodje

Orodje je vodjem v pomoč pri prepoznavanju zgodnjih znakov težav v duševnem zdravju pri zaposlenemu.

Na spodnjem seznamu, ki je razdeljen po področjih, odključajte vse tiste spremembe, ki ste jih v zadnjem mesecu opazili pri posameznem zaposlenemu.

Čustveni znaki:

Hitre spremembe v razpoloženju in čustvovanju	☐
Pretirana občutljivost na kritike	☐
Razdražljivost	☐
Neznačilna izguba samozavesti	☐
Izguba smisla za humor	☐
Skupaj:	___/5

Znaki na ravni miselnih procesov:

Zmanjšana delovna učinkovitost	☐
Pretirana orientiranost k dosežkom na delovnem mestu	☐
Zmanjšana koncentracija	☐
Težave pri odločanju	☐
Izguba smisla za humor	☐
Slabo upravljanje s časom	☐
Skupaj:	___/6

Vedenjski znaki:

Zamujanje na delo	☐
Izogibanje malice ali kosila	☐
Pogosti odmori	☐
Spremembe v vedenju	☐
Pogosta jokavost	☐
Težave v medosebnih odnosih na delovnem mestu	☐
Skupaj:	___/6

Telesni znaki:

<i>Pogosti prehladi</i>	☐
<i>Glavoboli</i>	☐
<i>Pogosta utrujenost</i>	☐
<i>Zmanjšana skrb za videz in osebno higieno</i>	☐
<i>Velika izguba ali porast telesne teže</i>	☐
Skupaj:	___/5

Znaki na ravni organizacije:

<i>Povečana stopnja bolniške odsotnosti</i>	☐
<i>Povečana stopnja fluktuacije</i>	☐
<i>Zmanjšana motivacija za delo</i>	☐
<i>Podaljševanje delovnega časa</i>	☐
<i>Splošen upad produktivnosti</i>	☐
Skupaj:	___/5

Skupni rezultat: **___/27**

Razlaga rezultatov

Pri zaposlenemu ste opazili manj kot 10 znakov

To verjetno kaže na to, da zaposleni nima težav v duševnem zdravju. Vsekakor pa je priporočljivo imeti v mislih, da so težave v duševnem zdravju v porastu in da jih zaposleni večkrat tudi prikrivajo. Tako je potrebno vseskozi skrbeti za ustrezno **preventivno delovanje**. Dobro je ustvariti delovno okolje, v katerem zaposlenemu ni težko spregovoriti o težavah in prositi za pomoč, če je to potrebno.

Ustrezne **aktivnosti informiranja in ozaveščanja** o področju duševnega zdravja so na mestu tudi v delovnem okolju (npr. zloženke, okrožnice, ki vključujejo teme duševnega zdravja, članki v glasilu podjetja, izvajanje preventivnih delavnic), saj pripomorejo k **destigmatizaciji** težav v duševnem zdravju in duševnih motenj.

Pri zaposlenemu ste opazili več kot 10 znakov

Če ste prepoznali več kot deset znakov še ne pomeni, da gre pri zaposlenem zagotovo za težavo v duševnem zdravju. Vsekakor pa je priporočljivo, da **osebi namenite nekaj več pozornosti**, posebej če veste, da preživlja težavno življenjsko obdobje bodisi na delovnem mestu bodisi v zasebnem življenju.

Primeri vprašanj, ki so nam pri pogovoru z zaposlenim lahko v pomoč:

- ✓ »Opazil-a sem, da zadnje čase nisi čisto ok. Se v redu počutiš?«
- ✓ »Ti lahko kakorkoli pomagam?«
- ✓ »Opazil-a sem, da si zadnje čase na delo pogosto prihajal-a z zamudo. Zanima me, če imaš mogoče kakšne težave?«

Vprašanja naj bodo zastavljena odprto, saj želimo zaposlenemu dati čim več prostora za odgovor in morebitno razlago. Izogibajmo se torej zaprtim vprašanj tipa DA/NE.